

M A K Ó I FÜGGETLEN UJSÁG

Politikai napilap.

Főmunkatárs:

Dr. KISS PÁL.

Felelős szerkesztő:

ESPERSIT JÁNOS.

Telefon szám 63.

Jubileumi emlékbeszéd

osztogatására irkálják össze mindazokat, akik az osztrák császár hatvanéves uralkodásának jubileumát közszolgálatban megérték. Ezt az emlékbeszédet a magyar hivatalnokoknak is ki kívánják osztani. A városházán is állítják már össze a listát. A polgármestertől kezdve a legkisebb díjnokig kijár ez a jubileumi dekoráció. A névsort a rendes szolgálati uton fogják eljuttatni a főispánhoz, aki intézkedik, hogy ez a beszéd az igény jogosultakhoz eljusson.

Igaz, hogy ez a jubileum még volt. Ausztriában tartották. Az osztrák császár népeinek alázatos és hódolatteljes felvonulása mellett népies viseletben. Annak idején a Wekerle kormány is hódolt. Arról azonban elfeledtek, hogy a magyar királyt felvilágosítsák arról, hogy ez a jubileum csak az osztrák császár jubileuma és a magyar király jubileuma csak 1867-től kezdve számítható, amikor a hercegprímás és a magyar nádor helyett gróf Andrássy Gyula feltette a király fejére Szent István koronáját. A két dátum között pedig tizenkilenc esztendőknél sanyarú, a magyar történelem lapjain gyászos emlékeztető eseményei, egy hallatlan abszolútisztikus kormányzat emlékei fekszenek. Elfeledkezett a magyar kormány arról, hogy a jubileumi emlékbeszédnek magyar állami és közigazgatási tisztviselők részére való kiosztogatása, közjogi képesség.

Hétrét görbedve, befogott szájjal, csuka módjára hallgattak erről. S most jön a jubileumi emlékbeszéd. Pedig viselünk mi is viselnek a magyar tisztviselők elég nagy beszédet a vállukon az osztrákok jóvoltából és a mindenkori magyar kormányok pipotyáságából.

Ez a beszéd eszünkbe juttathatja azt, hogy a magyar állami közigazgatásból hiányzik a gerinc, mert vajmi kevesen lesznek azok, akik a magyar történelmi eseményekre s hazafiúi mivoltukra támaszkodva ki merik jelenteni, hogy erre a beszédre: nem tartok igényt. Itt Makón megpláne nem lesz senkise. Pedig az volna a legelemibb kötelesség. Ha a magyar kormány megfélemedezett kötelességéről, akkor ezt pótolni kellene a magyar tisztviselők hazafiságának. Es még csak sovénységgel se vádolhatná őket senki sem. De azért nem merik megtenni. Jól tudják, hogy ebben az esetben belekerülnek a fekete könyvbe s elkezdődik rájuk nézve az újabb megpróbáltatás, jön egy újabb beszéd: a hivatali üldözés.

Sajnos állapot ez. Ki öl még a lelkesebb tisztviselőből is minden egyéniséget, minden önállóságot és a magyar közigazgatásban is érvényesül az osztrák jelszó: az unbedingte unterwerfung, a fejtétlen meghódolás. Aki renitencióba esik, azt orron verik, hogy arról koldul, tehát inkább elfogadják a magyar tisztviselők is az osztrák jubileumi beszédet s rezignáltan rebegik: das Maul halten und weiter dienen. Magyarul: fogjuk be a szánkat és szolgáljunk tovább. Mindez nem lehetne így, ha egyszer már valamelyik magyar kormány megemberelné magát és megcsinálná a magyar tisztviselők szolgálati pragmatikáját. Ezzel az ország fejlődése újabb lépést tenne, mert nagyon sok érték felszabadulna, amely most, a jelen állapotok mellett hallgatva lapul, annál is inkább, mert mindenki látja, hogy itt a klerikális — feudális uralomnak még mindig meg van a meleg ágya s aki ez ellen ágál, vagy cselekedni mer, annak rövidesen utalapot kötnék a talpa alá.

X.

Politika.

A parlament munkarendje.

A „M. F. U.” tudósítójától.

Budapest, szept. 9.

Végre a nyugalmas nyári pihenőnek. Néhány nap múlva újból megindul a politikai munka. A kormány megtartja az első minisztertanácsot és ezzel utjára indul a politikai idény, a mely ezuttal nagyon mozgalmasnak és nagyon tartalmasnak ígérkezik.

Ma sugalmazott közlemény jelent meg a kormány félhivatalos lapjában, a mely a következőképpen ismerteti a kormány, illetve a parlament közelebbi programját.

Mindenekelőtt a költségvetés tárgyalása kerül sorra, mert a kormány nem akar indemnitást kérni.

Október havában össze fognak ülni a delegációk, a melyeken „a közös miniszter uraknak fontos mondanivalójuk lesz.”

Sürgősen el kell intézni a szerb kereskedelmi szerződést és mivel kalendáris dátumhoz van kötve, sürgősen kell foglalkozni a jegybank ügyével is. A félhivatalos szerint a kormány meghoszabítja a közös bank szabalmát, de semmi esetre sem fog kevesebbet hozni, mint a mennyi a bankviharok hullámain oly sokat hanytatott és végre a bankközösség biztos részében kikötött koalíciós kormányt hozni akart.

Vagyis a kormány lényegesen megkönnyíti a koalíciós kabinet helyet foglalt függetlenségi vezéreknek is, hogy a törvényjavaslatot megszavazzák — mondja nagyon pikánsan a félhivatalos.

A kormány nem hiszi, hogy nagy és nyugtalanító viták legyenek. Mert a bankközösség fentartását minden munkapárti jelölt hangoztatta.

Obstrukciótól nem tartanak, és ha lesz is hosszú vita, ettől a kormány nem lesz ideges. „A házszabályok szigorításának gondolja ez idő szerint nem bántja.” Csak ha nyilvánvaló obstrukcióra kerülne a sor, akkor fontolná meg a házszabályok szigorítását.

Egyszóval derűs jókedvvel és nagy bizalommal megy a kormány az őszi munka elé. Majd meglátjuk, mit válaszol erre az ellenzék.

— Közgyűlés a városnál. Makóváros képviselőtestülete hétfőn délelőtt tartja meg Galambos Ignác dr. polgármester elnöklété alatt rendes havi közgyűlését. A polgármester a közgyűlés tárgyait feltüntetve meghívót már a mai napon megküldötte a város képviselőinek.

A híres magyar sovinizmus

Meglapul a német szó előtt

— Express tudósítás. —

Nemrég tartották Budapesten a német, osztrák és magyar méhészek az ő 55. vándorgyűléstükét és vele kapcsolatosan méhészeti kiállítás is rendeztek. Mind a kettőt a földművelésügyi miniszter kezdeményezésére, az ő védnöksége alatt állampénzen, a miniszterium szakközségei rendezték-intézték a Magyar Méhészek Országos Egyesülete vezető embe-reinek közreműködésével.

Volt a vándorgyűlés rendezésében egy sajtóügyi bizottság is, mely a kiállításnak és vándorgyűlésnek minden nyomtatványát: plakátumokat, katalogusokat, tájékoztató füzeteket szerkesztette, felülvizsgálta és kiadta. A többek között kiadta Magyarország méhtenyésztésének fejlődése ismertetését is. És mert németek és osztrákok is vettek részt, még pedig szép számban a vándorgyűlésen, a nyomtatványok magyar és német nyelven jelentek meg. Ez több szempontból helyes volt. De azt már nem volt helyes megcselekedni annak az országos képviselőkből, miniszteri segéd-titkárokból, fogalmazókból és fővárosi tanárokból álló bizottságnak, hogy a németeknek és osztrákoknak egy olyan magyar kiadása és itt az ország fővárosában a földművelésügyi miniszterium pénzen nyomtatott, — tehát hivatalos jelleget mutató — könyvet adtak a kezükbe, melyet ők megdönthetetlen bizonyítékul használhatnak fel a magyar közönség és a sajtó követelésével szemben, kimutatván, miszerint sovén állítás az, hogy Magyarországon törvény követelné a helynevek német nyelven való írásának mellőzését. Sőt: németül kell írni, ha lehet és ha nincs német név, hát csinálni kell, fogják mondani, mert, ime, a magyar hivatalos közegek is németül írják. Székesfehérvárból Sthulweisenburgot, Lőcséből Leutschaut, Kassából Kaschaut, Nagyszomból Hermanstadtot, Sopronból Oedenburgot, Brassóból Kronstadtot, Komáromból Komornot, Rozsnyóból Rosenaut csináltak.

Ezeket a helyneveket a méhészeti vándorgyűlés bizottsága mind németül írta, még pedig nem talán csak magyarórálag zárjel között, miként ezt, — ha a könyvet tisztán magánjellegű nyomtatványnak vennék, az 1898. évi IV. t. c. 5. szakaszába még valahogy bele lehetne magyarázni, hanem kizárólag egyenesen németül.

Annak az ezer és ezer németnek és osztráknak, aki a füzetet olvasni fogja, most már hiába ír a sajtó magyar helynevekről és magyar közönség is hiába fáradozik, hogy a németeket észre térítse és a magyar törvény respektálására bírja, az szemébe fog nevetni és ujjával rá fog mutatni a Rosenaura, Leutschaura, Neusohla stb. és hivatkozni fog a Herr von Szilassy „Reichstagsabgeordneterre”, mint annak a bizottságnak az elnökére, mely a könyvet szerkesztette és Krolopp Hugóra, aki szintén „Reichstagsabgeordneter”, miként a könyv mondja és bizottsági tag, azután Krendedics Ferenc „Ministerial-Hilfssékretäre”, Kovács Ágoston dr. „Ministerial-Koncilistre” és Erdős Lajos „Bürgerschullehrere” és a többi magyarra, akik csak tudják, mi a helyes, mi a törvényes, mi a hazafias és mi az ildomos.

Nagy Gyógyszertár a „Mégváltóhoz.” Aradi-utca.
Főtérhez közel.) Telefonszám 9.

NAPI HIREK.

— **Sorozás.** A makói kirendelt sorozó bizottság ma délelőtt folytatta a központi járás hadköteleseinek vizsgálatát. Ma az apátfalvai, ambrózfalvai és alberti hadkötelesek állottak mérték alá, samszerint 178-an. Ezek közül a sorozó bizottság 45 legényt talált katonai szolgálatra alkalmasnak.

— **Az izraelita egyházból.** A makói izraelita hitközség iskolaszéke vasárnap délután 3 órakor Dózsa Sámuel dr. elnöklete alatt ülést tart.

— **Az állandó választmány ülése.** Makóváros állandó választmánya holnap, szombaton délelőtt 11 órakor Galambos Ignác dr. elnöklésével ülést tart. Az állandó választmány ezen az ülésén készíti elő a hétfői közgyűlés tárgyait.

— **A külterületiek kérelme.** Megemlékeztünk már arról, hogy Ligeti Ármin és társai kérelmet adtak be Makóvárosához, mely szerint a külterületen levő házaik előtt elvonuló utcának kikövezéséhez 5 ezer téglának ingyenes átengedését kérik. A tanács, tekintettel arra, hogy a kérelmezők a külterületen laknak, nem véleményezi a közgyűlésnél kérelmük teljesítését.

— **Jó ajánlat.** Makóvárosa a digesztor zsirtermékeit eddig métermázsánként 18 koronáért adta el. Most azonban Rosenthal S. nevű temesvári cég a zsiradék termék métermázsájáért 40 koronát ajánlott fel. A városi tanács mai ülésén a Rosenthal cég ajánlatát elfogadta.

— **A kenderáztató.** Makóváros a törvény értelmében már régen köteles lett volna a kenderáztató telepet kijelölni, de nem volt erre nézve alkalmas helye. Minthogy azonban az ügy tovább halasztást nem tűr, a városi tanács mai üléséből kifolyólag jutatisította Pákh Kálmán városi gazdasági szaktanácsost, hogy

a kenderáztató számára megfelelő helyet keressen.

— **Meghívás.** A jogász asztaltársaság tagjait ezután kéri fel, hogy holnap szombaton este a rendes heti összejövetelen az „Othon” kávéházban megjelenni sziveskedjenek.

— **Fizetés emelés iránti kérelmek.** A hétfőn tartandó közgyűlés napirendjére több rendbeli fizetés javítás, drágasági pótlék megadása iránti kérelem van beadván. Ilyen a kisbírók, mezőrendőrök és rendőrök kérelme. A városi tanács már mai ülésében foglalkozott e kérelmeknek a közgyűlés elé való készítésével, de a kisbírók és rendőrök kérelmének elutasítását hozza javaslatba, a mezőrendőrök kérelmének teljesítését pedig akként véleményezi, hogy évi fizetésük 720, lótartási átalányuk pedig 400 koronára emeltessék.

— **A Paphiatiak ártezi kutja.** Megemlékeztünk már arról, hogy a Paphiati tanyák lakói ártezi kutat furatnak az általuk összegyűjtött pénzből. Minthogy azonban a kut építéséhez a város is hozzájárul, a kut furására, illetve vállalatba adására magának tartotta fen a jogot. A városi tanács ennek az árlejítésnek idejét október hó első napjának délelőtt 11 órájára tűzte ki.

— **A népfölkelők szemléje.** A makói népfölkelők szemlévizsgáját október hónapban tartják meg Makón a városháza nagy termében. Október hó 3-án lesz az 1874—1877-beliek, október 4-én az 1871—1873-beliek, október 5-én az 1868—70-beliek ellenőrzési szemléje. A szemle mindig reggel 8 órakor kezdődik.

— **Magyarok és tótok.** Ma reggel, mikor az alberti tót legények kocsihoz jöttek be a sorozásra, találkoztak a makói hetipiacra jövő gazdálkodók kocsiival. A pálinkától megvadult tót legények belekötöttek a békés természetű makói polgároknak, és ostorral megcsapdosták, majd kövekkel dobálták meg őket. A csendőrség a verekedő tót legények közül letartóztatta Kukucska Mihályt és Kukucska Györgyöt, mindkettőt az alberti bíró fia, továbbá Antolec Jánost, Jakhin Mártont, Petró Györgyöt, Mataisz Mátyást, Vojcsék Andrást, Bolóczi Pált. Ellenük megindították az eljárást.

— **Puresi itthon.** Puresi Károly a makói első zenekar primása készülődik haza Herkules-fürdőből, ahol zenekarával a fürdő idényben játszott. A jövő héten már megérkeznek a zenészek. A hazaérkezés öröme a Korona szálloda földszinti nagy termében nagy zeneestélyt rendez a zenekar a makói publikum tiszteletére szeptember hó 17 ikén szombaton este. Ugyanezen alkalommal a Koronában kecsge — estélyt rendez a vendéglős.

— **A Kálvária utca kikövezése.** A város képviselőtestülete, mint ismeretes, még a múlt évben elhatározta a temetőkhöz vezető utaknak kikövezését. Ezek között volt a Kálvária-utca is. A tavasszal már a legtöbb utcát kikövezték, a Kálvária-utca azonban elmaradt. A városi tanács mai ülésében foglalkozott ennek az utcának kövezési ügyével és elhatározta, hogy a hétfői közgyűlésen 9080 koronát hoz javas-

latba a Kálvária-utca kikövezésére. A hétfői közgyűlés fog egyúttal határozatot hozni a tekintetben is, hogy az utcán 4 vagy 5 méter szélességű kocsit készíttessék.

— **A város kocsisai.** Miotta a város saját kezelésében teljesíti a bérkocsizást, két hónapszámost kocsisnak alkalmazott a tanács. Ezek az új kocsisok hasonló ruhát kértek, mint a többi városi kocsisnak van. A városi tanács a kérelmet pártolólágg terjeszti a közgyűlés elé.

— **Részek a sorozáson.** Makó körülbelül ezer fiatal ember került sorozás alá, de közülök alig volt egy-kettő olyan, hogy részegen állott volna a mérték alá. Annál több baj van azonban a központi járás hadköteleseivel. A legtöbbben részegen mennek a sorozó bizottság elé. A mai sorozásnál Ludányi József apátfalvai legény olyan részeg volt, hogy bizottság meg sem vizsgálhatta, hanem holnapra kellett azt elhalasztani, de erre a kis időre a részeg fiatal embert letartóztatták.

— **Gyász elmarás.** Ma délelőtt egy Erdei Mária nevű kis leányt az árvaház előtt egy kutyája megmarta. A kutya gazdáját nem sikerült eddig még kitudni, de a kutyát elfogták és állatorvosi megfigyelés alá helyezték. A megfigyelés eredményétől teszik függővé, hogy a kis leányt védőtás véget fel kell-e szállítani a budapesti Pasteur-féle intézetbe.

— **Részeg mázsakezelő.** Eder János mázsakezelő az éjjel többet ivott a kelleténél és garázdálkodni kezdett. Ezért a rendőrfigyelmeztette, mi azonban olaj volt a tűzre, mert Eder a rendőrt megsértette. Ezért megindították ellene az eljárást.

— **Talált tárgyak.** Makóváros rendőrkapitányi hivatalánál egy darab gazdátlan bárányt és egy arany láncot őriznek, melyeket az igazolt tulajdonosok a hivatalos órák alatt vehetnek át.

— **Szabadkőműves-kongresszus Brüsszelben.** Ma délben nyitották meg Brüsszelben a szabadkőművesek kongresszusát, amelyen a világ csaknem vaia mennyi szabadkőműves páholya képviseltette magát. A kongresszus tárgyat részint a szabadkőműveség egyetemét érintő szervezeti kérdések megvitatása, részint általános elvi megállapodások képezik. A szabadkőműveség ugyanis minden országban külön álló szuverén egységet képez. A szabadkőműveség tevékenysége ennél fogva a különböző államokban különféle. A főprogramjai mindenütt: az emberi fölvilágosodás terjesztése, a közszabadságok megvédése és az emberi jogok fejlesztése. A brüsszeli kongresszuson jelenleg a világ ötszáz páholya van képviselve. Elnöke dr. Descamp József, a brüsszeli páholy nagymestere. A tárgyneden levő három kérdés közül az első a szervezetre vonatkozik. A második a lelkiismereti szabadság biztosítására és a harmadik a világbéke előmozdítására való közreműködés. A kongresszus képviselői Brüsszel óaras hatóságai és lakossága nagy ünnepeltésben részesítik.

— **A kutyamosók végnapjai.** A háromszendős katonai gyógy-

életnek eddig voltak kiváltságosai is. Azok akiket az irodába osztottak be és azok, a kik a tiszturak mellé kerültek házi szolgálatlételre. Ez az utóbbi kiváltság nemsokára megszűnik. Szegény kutyamosók oldalukra köthetik a bajonettet, együtt menetelhetnek a többi bundással, a tiszturak is bemehetnek a cuptingerhez és együtt küzdhetnek a cselédmizériában a civilekkel. Bécsből jelentik nekünk, hogy a hagyományminiszteriumban kidolgozták a tervezetet a tisztiszolgái intézmény mielőbbi beszüntetésére. Borzasztó kára a haderőnek, hogy tizezer katonát von el évenként a létszámból és így abban állapotok meg, hogy pénzbeli kárpótlást adnak a tiszturaknak a fiukért. Az új rendszer egy két hónapon belül életbe lép.

— **A legöregebb ügyvéd halála.** Szegszardon meghalt az ország legöregebb ügyvédje, felső-őri Nagy Ferenc 96 éves korában. Az elhunyt öreg ur hetvenegy esztendeig folytatott ügyvédi gyakorlatot. Valamikor vagyons ember volt, de vagyonát elvesztette s egész haláláig ügyvédi munkájából élt, ami bizony csekély jövedelmet juttatott neki. Vagyonát semmi sem maradt, egy hogy temetéséről is a bírák és ügyvédtársai gondoskodtak.

— **Kísérleteznek a hatósági marhavágással.** A fővárosi marhavágóhídon tegnap és ma érdekes kísérletek folytak a közlelmezési ügyosztály kezdeményezésére. A főváros ugyanis, hogy a husdrágaság okairól bizonyosgot szerezzen, marhákat vásárolt és levágatta azokat a célból, hogy kiszámítsa, milyen áron adhatják a mészárosok a húst. Tegnap egy elsőminőségű magyar ökröt, ma pedig egy középminőségű tarka ökröt és egy tehenet vágtak le. Pontosán lemérik az állatok élő súlyát, majd az egyes részeket feldarabolt állapotban és ebből megállapítják, hogy a város mennyiért adhatná a hus kilóját. A tegnap és ma feldarabolt állatok a Központi- és Rákóczi téri vásárcsarnokokban és a Közvágóhid husszékében kerülnek eladásra holnaptól kezdve. Hogy milyen áron, azt holnap reggelig állapítják meg.

— **Szép bajusz nyerhető a Lukács fele „Glória bajuszpedró” által mely az eddigi bajuszpedróket minden tekintetben felülmulja. A bajuszt neveli, ápolja szépen tartja ugyannyira, hogy rövid idő alatt az egész országban közkedvelt is lett. Kapható fehér, barna, fekete színben 30 és 20 filléres dobozokban. Készül Makón az aradi-utcai gyógyszerészeti laboratóriumban. Ugyan ott a gyógyszerészertárban kapható.**

Kedvező fizetési feltételek 0000 mellett 0000

eladom

aradi-utcai ujjonnan épült 2164. számú

házamat.

Értekezhetni lehet

Lenkei Károly

asztalossal, Megyeház-utca

— 25. szám alatt. —

A kolera.

Budapest még kolera mentes.

Saját tudósítónktól.

Budapest, szept. 9.

Az éjszaka nagy riadalom volt a tisztí főorvosi hivatalban. Éjjel félkét órakor jelentették Magyarics Mladen tisztí főorvosnak, hogy a hónapokig tartó szünetelés után ismét történt egy gyanus megbetegedés. A Kmetty-utca 21. számú házban egy asszony, Tóth Vilmosné, koleragyanus körülmények közt megbetegedett. A tisztí főorvos azonnal intézkedett, hogy Tóth Vilmosné a járványkórház kocsiján beszállították a Szent Gellért kórházba. Az iránt is történt intézkedés, hogy mindazokat fertőtlenítsék, akikkel a koleragyanus asszony a legutóbbi napokban érintkezett.

Tóth Vilmosné a kórházban reggelre rosszul lett, úgy hogy az orvosok megállapították, hogy nem kolera és mindjárt el bocsátották a kórházból. A fertőtlenítő-intézet emberei azonban mégis kimentek a lakására és alaposan fertőtlenítették azt.

Ennél nagyobb gondot okoz azonban a hatóságoknak a bécsi kolera. Bécsben — ugylátszik, hogy a hatóságok godatlansága folytán — újra felütötte a fejét a fekete rém s egyszerre három emberen, egy egész családon konstalták az ázsiai kolera. A családfő, egy Ganzelhuber nevű munkás meghalt, míg felesége és leánya a járványkórházban fekszenek. Mint Bécsből jelentik, úgy az anya, mint a leány vala mivel jobban érzik magukat, ez azonban legkevésbé se jelenti azt, mintha kigyógyulnának a veszedelmes betegségből. Bécsben ez időszereint tizenegy koleragyanus beteg van a járványkórházban megfigyelés alatt.

A mi hatóságaink természetesen nem nézik összetett kézzel a veszedelemnek Bécsben való terjedését, hanem megtették a határszéli minden intézkedést arra nézve, hogy a borzasztó betegséget ide be ne hurcolhassák. A Bécsből érkező utasokat megvizsgálják és fertőtlenítik s ugyanígy bannak el az arukkal is.

Oroszországban és Olaszországban még mindig terjed a kolera s naponta sokan halnak meg a pusztító kórházban.

HAZELADÁS.

Báró Erdélyi: (Nagy-Orosz) utcai két beltelken épület a görög katolikus temető közelében királyhegyesi utvonallal egybekötött, kövezett ut mentén, igen nagy közlekedési helyen lévő, *Fekete Dániel-féle*, 49 népsorszámu **SAROK HÁZ**, melyben van 4 utcai padolt szoba, bolt és korcsma helyiséggel, 3 konyha. 2 élés kamra, 1 pince, alsóudvari lakás 1 szoba és konyhával **örök áron ELADÓ** vagy **KIADÓ**.

— Értekezhetni: —

Gerzanic István és György tulajdonosokkal, Kossuth-utca 14 sz. a. Buza István vendéglőjénél.

Szerkesztőség: Hajnal-utca 13.
Kiadóhivatal: Kazinczy-utca 3.

Hondolból Berlinig.

Körutazás tolonclevéllel.
Makó, szept. 8.

A hatóságok felületessége folytán egy szegény, nincsetlen ember abba a helyzetbe került, hogy európai körutazást tett teljesen ingyen, akárcsak, ha állami ösztöndíjat kapott volna erre a célra. Sőt egy paraszthajszálon mult, hogy meg nem tették iondoni polgárnak. Az egész körutazás azon fordult, hogy egy tisztviselő a „H” betűt „L”-nek nézte és „Honcol” helyett „London”-t olvasott. Pedig ez nem egészen mindegy. London, mint tudjuk, Britania fővárosa. Hondol pedig, mint nem tudjuk, egy kis falu Hunyadmegyében.

Itt, Hondolban kezdődik a kaland, ahová egy Strossza Rudolf nevezetű foglalkozás nélküli ember való. Ez a Strossza nem birt keresni Hondolban, elment hát gyalogszerrel Nagyszebenbe, hogy ottan szerencsét próbáljon. De az ottani rendőrség nem látta szívesen, annál kevésbé, mert szivbaja miatt munkaképtelen és pecsétes kényszerutlevéllel hazaküldte Hondol faluba.

Ez még július 16-án történt. Közben, hogy, hogy nem, hiba esett az utlevélben. Hondolból London lett. A rendőr rápislant a helységnévre és ő már a H t L-nek nézte, így lett Hondolból London, még pedig hivatalosan, szép piros tintával. Strosszát pedig vitték tovább. Kolozsváron keresztül Budapestre, aztán Bécs felé. Marcheggben gondosan lebeglyegették az utlevelet, az osztrák-német határon dettó.

Igy érkezett Berlinbe a hunyadmegyei napszámos. Itt azonban a pedáns német rendőrségnek feltűnt a londoni utas, pártfogásába vette és egy kis pihenő után küldte vissza, ahonnet jött. Az utlevélre pedig fekete tintával írta: Hondol (Uogarn, Hunyadmegye.) Strossza hat heti kalandozás után augusztus 29 én megérkezett Gyulafehérvárra. Innét gyalogszerrel a falujába baktatott. Ahol aztán elmondta, milyen jó dolga volt negyvennégy napig. Etették, itatták, még pénzecskét is kapott.

Ha a furfangos német nem veszi észre, most talán London valamelyik street-jén bolyongana a derék Strossza.

Szélhámos ifju.

A császárné udvarhölgye.
A „M. F. U.” tudósítójától.
Berlin, szept. 9.

A *Friedrichstrasse* egyik pazarul csillogó, elegáns ékszerüzlete elé zajtalanul suhant tegnap délután egy hatalmas, világossárga elektromobil. A soffőr leszállt és óvatosan segített ki belőle egy magas, fekete ruhájú, arisztokrata tartású hölgyet, a ki bement a boltba és általános hajlongások között beleült egy bársony karosszékrebe.

— Arnim grófné, öfelsége, a bsászárné udvarhölgye vagyok, — sottogta lágyan — ő bizott meg, hogy a kis fenség, *Viktória Luiza* hercegnő számára valami

ékszer vásároljak. Holnap lesz a születésnapja.

Az ékszerész, a ki nem tudott boldogságában hová lenni a magas megtiszteléstől, egymásután hordta Arnim grófné elé a gyönyörű munkáju nyakékeket és hajdiszket. A legegyszerűbbnek is mesébe illő volt az értéke.

— Nézze, ezt a kis gyémánt brosstút, ezt a nyakláncot és ezt a rubintgyűrűt fogom megtartani — szolt hosszas válogatás után a grófnő. — Csomagolja be kérem, a számlát pedig természetesen a *potsdami* kastélyba küldje.

Az ékszerész meghatottan csomagolt, a segédjével kiküldte az autóg a kis dobozokat, a grófnő pedig könnyed fejbinccentéssel kisuhogott.

Beszállt az autóba, de benn a kocsiban, a ruganyos vankosokon egy harsabajuszu, szigoru ur ült, a ki megfogta a grófnő karját és rákiáltott:

— *A törvény nevében!*

A szigoru ur detektív volt. Látta, hogy mikor a hölgy bement az üzletbe, *jélreccsuzott a parókája*. Vörös, rövidre nyirt haj volt alatta.

A grófnő a detektív előtt teljesen megtört. Elmondta, hogy semmi köze sincs a császári udvarhoz, nem is grófnő, hanem — férfi. A *potsdami törvényszék irodaigazgatójának a fia*. A fiatal embert automobilostul, nőiparókástul, nőiruhástul a rendőrségre vitték.

Regény.

Képek a szabadságharcról

Irta: egy volt 48-as honvédüzér.

(4.)

Az esküszegők.

Erre a veszélyes pontra küldték ki tehát a 4-ik századnak felét és pedig megosztva úgy, hogy a fele ennek a különítménynek magyar fiuk, fele pedig az áttért tüzerekből állott, gondolván a vezérlet: ha veszniök kell ezen az exponált helyen a gyerekeknek, legálább feles számban pusztuljanak, míg a másik fele most mutassa meg, hogy hűn esküdött-e fel magyar katonának s, mint kész lesz-e vérét is ontani?

Fedezetéül ennek a különítménynek, jobban mondva őrszem szolgálatra, kivezényeltetett egy század Sándor-ezredbeli gyalogság Gasparik főhadnagy századparancsnok vezénylete alatt s egy szakasz a Miklós huszárokból Szántó 3 kapituláció őrmester parancsnoksága alatt, csupán hirszolgálattele.

A honvédtüzérek 4-ik századának Sándor főhadnagy parancsnoksága alatt a magyar fiuk közül kivezényeltetett Almásy (juniusban

már tiszt lett), Bogár, Dibusz, Hacks (ki májusban már tiszt lett), Futó és Zatureczky káplár, 32 fő és alágyus, 2 tüzemester: Steiner és Horvát, április hóban már hadnagyok.

Megneveztük őket azért, hogy ha netalán gyermekük vagy unokájuk kezébe kerülnek e nyomtatott sorok, áldva említsék az élő vagy sirban nyugvó édes vagy ős nagyatyjukat.

Ezen áldozatnak szánt különítményben ugyan 20 megtért német tüzér is volt, a kik szinte úgy látták saját szemekkel, mint a magyar tüzérek a sánctól, hogy Simunich éjjel-nappal még fákyla fényénél is, mily erőmegfeszítéssel épített agyúinak sáncait, midőn fényes bevonulásában a mi külső sánctunk 18 fontosai megállásra kényszerítették.

Nem is lövetett többet vagy tíz napig, csupán sánccok mellé helyeztette agyújait, hogy azután annál nagyobb sikerrel működhessek.

(Folyt. köv.)

Nagy Ferencz tanyai tanító méhészeteiből az idén termelt *akác, tarlóvirág* **MÉZ** 1-3 kilós üvegekben jutányos áron, kilogrammonként 1 **ELADÓ**. 50 kilogrammon felüli vételnél árkedvezmény. Üveg beszerzési árban számíttatik. Megrendeléseket elfogad 000 000 000 00

Biró Albert

tanító. Vörösmarty-u. 2888. szám. (Papp Miklós kereskedő háza.)

Kiadó uri lakás

Toldi-utcában a volt gör. kath. leányiskolai tanítólakás: két szoba, konyha, kamra, pince, faszín, sertésöl és **kiadó** kert haszonbérbe és azonnal átvehető. Értekezhetni a gör. kath. főesperes plébánián — hivatalban vagy —

Szabó Péter

gör. kath. hitközségi gondnokkal Csillag utca 1483. szám alatt.

Lapkihordók

felvétetnek a

MAKÓI

Független Ujság

kiadóhivatalában.

Önt is érdekli, hogy Károlyi Mihály megnagyobbított főtéri
festék kereskedésében **Óriási raktárt**
talál a legjobb **száraz- és olajfestékekben.** Padló-, kocsilackok. Parket és fenyőpalló **viasz.** Pormentesítő **olaj.**
Zománcmázak. Brunolin, politur. Aranyozók, szivacs, szarvasbőr. Aszfalt és kátránylemezek szavatolt jó minőségben kaphatók.
Terpentin, benzín, petróleum, elsőrendű gépkendő **olajok és zsirok.** Saját készítettésű **meszelők, kefék, ecsetek** — dus választékban.

Örömmel

ajánlják egymásnak az egész országban a **Lukács-féle**

„Harmat”

krémet

mert eltünteti az arcról a szeplőt, májfoltot, pattanásokat s mindennemű arctisztálatanságot. Kisimítja a ráncokat, himlőhelyeket. Még korosabb egyéneknek is üde bájos, ifju arcszint; az arc, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget, elragadó báját kölcsönöz.

Ára: 1 tégely harmat krém 1 kor., harmat puder 3 színben 1 kor., harmat szappan 1 korona.

Kapható: **egyedül** a készítőnél

Lukács Ferenc

„Megváltó” gyógyszertárban, **Aradi-n.**

Telefon szám 95.

Nyomdász tanoncok

 havi fizetéssel

 vétetnek fel a

Makói

Független Ujság

nyomdájában. Kazinczy-u 3.

Eladó föld.

A békési uti iskola szomszédságában egy fertály tanya föld örök áron szabadkézből

eladó.

Értekezhetni lehet

Gera Istvánnal

Csillagkereszt utca 855. sz.

ELADÓ

oo egy kellemes hangu oo

cimbalom.

— **Ára 70 korona.** —

Kazinczy-utca 3. sz. alatt

Iskolai könyvek bekötését

a legerősebb angol vászon kötésben a legolcsóbb árban készíti

Bodor Sándor

könyvkötő.

A Zsidó iskola mellett. Ugyanott egy fiú fizetéssel **TANONCNAK** felvétetik.

Sok pénzt

akarít meg

ha hirdetéseit

kizárólag a

Makói

„Független Ujság”-

ban közli.

Értesítés. Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget hogy **Vásárhelyi-u. 23. sz. alatt Nemes Lajos** kovácsmester ur házában egy ujonnan berendezett

kádár üzletet nyitottam.

Elvállalok új hordók, fürdő- és káposztáskádak, tőrös- és vizesdézák készítését minden nagyságban, elsőrendű tölgyfából. — Ugyanint azok javítását felelősség mellett eszközlöm, jutányos áráért. oo oo oo

Kész munkákat raktaron tartok.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, vagyok tisztelettel:

Szendrei István kádár-mester.

— Ugyanott egy fiú **TANULÓNAK** felvétetik. —

A belső nyomáson a lelei ut mentén a (8-as kilométernél) **28 hold föld** két évre vetemény alá haszonbérbe

KIADÓ.

Értekezhetni lehet:

Gera Sámuellel

Uj-utca 2561. szám a.

— vagy —

Norváth Mártonnal.

Fegyverjavító műhely Makói Szent István tér. ooq

Műhelyemben gyárilag végze-
fegyverek javítását és átalakítá-
sát, fegyvercsövek barnítását vagy
feketítését; új fegyveragyalak.
Bármily javítások pontosan lesz-
nek műhelyemben elkészítve.
Ugyanott ügyes fiúk **TANONCUL**
felvétetnek.

Tisztelettel:

Halász Károly

fegyverműves.

Író-, rajzszeretek és füzetek legjútányosabb áron.

Tankönyvek minden iskola részére

 a hivatalos előírás szerint kaphatók:

Gaal László

könyvkereskedésében

Fötér Böhm ház.

Minden egyes tankönyv helyességeért szavatolok.